

Elektricitet, tror jeg, det ærede Medlem i de allerfleste Tilfælde vil være ude af Stand til at dokumentere Rigtigheden af sin Paa-stand. Vore Købstadkommuner har i en lang Række af Aar gennemført det Princip — og jeg erkender, at jeg selv har været med til at støtte det — at skaffe Befolkningen saa billig Gas og Elektricitet som muligt, uden Hensyn til, om den Pris, man solgte Gassen og Elektriciteten til, navnlig Gassen, stod i et rimeligt Forhold til de virkelige Produktionsomkostninger. Erfaringerne viste imidlertid mig og mange andre, at vore Gasværker efterhaanden blev slidt op, de maatte fornyes, de var ikke mere moderne og maatte helt ombygges, og Gadeledningerne rustede op. Det var forbundet med uhyre Bekostninger at faa alt dette fornyet, men Gasværkerne stod uden en Øre i Kassen og maatte da laane, undertiden meget høje Beløb. Hele dette Forhold maatte selvfølgelig igen virke ind paa den kommunale Husholdning i Almindelighed og altsaa ogsaa til Skade for de almindelige Forbrugere af Gas og Elektricitet.

Nu er Kommunerne i højere Grad end hidtil kommet ind paa at drive de kommunale Værker saaledes, at der kan henlægges et passende Beløb til Forrentning og Af-skrivning, saaledes at dette sidste Beløb, naar Tiderne kræver det, kan anvendes til Nyanskaffelser, men dette har jo aldeles ikke noget med indirekte Beskatning af gøre. Man er kommet ind paa at gennemføre en fornuftig Administration af en Forretning, og jeg tror ikke, man med Rette kan bebrejde hverken Københavns Kommune eller andre Kommuner noget, fordi de er slaaet ind paa denne Vej. Jeg tror, den til syvende og sidst er den eneste fremkommelige og holdbare. Det er for øvrigt den samme Vej, vi delvis er ved at slaa ind paa her i Rigsdagen, naar vi kræver, at Statens Virksomheder, og da ikke mindst Statsbanerne, skal forrente sig.

Endnu skal jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, der omtalte særlige sønderjydske Forhold. Det er rigtigt, at man ikke har Hartkornsskatter i Sønderjylland, og at man ikke dernede har den Erfaring i Vurderinger til Ejendomsskyld som i den øvrige Del af Landet; men Ministeriet har dog ikke skønnet, at dette skulde være til Hinder for, at Lovforslaget, saaledes som det er udformet, ogsaa omfattede Sønderjylland. Skulde det imidlertid vise sig, at der i Sønderjylland er saa særlige Forhold, at det vil være ønskeligt at foretage visse Ændringer, skal jeg være villig dertil. I øvrigt skal jeg ikke

komme ind paa Enkeltheder vedrørende dette Spørgsmaal — det ærede Medlems Udtalelser giver vist heller ikke Anledning dertil —, men henviser det til Drøftelse i Udvalget.

Det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen sagde dernæst, at han havde det Indtryk af Forhandlingernes Forløb, at jeg nu maatte være blevet betænkelig ved Lovforslaget og maatte være blevet overbevist om, at det havde flere Modstandere end Tilhængere. Det ærede Medlem tager fejl, jeg har ikke mødt nogen Modstand mod Lovforslagets Princip hos Venstres Ordfører lige saa lidt som hos det radikale Venstres Ordfører, og det ærede Medlem Hr. Martin Hansens Tale i Dag, der indeholdt mange gode Oplysninger, er ogsaa et Vidnesbyrd om, at Venstre vil gaa ind i en ærlig Forhandling om Lovforslaget. Jeg kan derfor ikke paa nogen Maade erkende, at jeg skulde opfatte de faldne Udtalelser paa en saadan Maade, at jeg maatte være betænkelig ved at have fremsat Lovforslaget, tværtimod, jeg skønner af de faldne Udtalelser, at der er Mulighed for at naa til et Resultat, og som jeg sagde ved Lovforslagets Fremsættelse her i Tinget, er jeg villig til at forhandle om Enkeltheder.

Om Lovforslagets Hovedprincip, at vi skal lægge en Del af Ejendomsskatterne paa selve Grunden og lægge dem paa Grunden for sig, er vi jo enige, de, der i det hele taget vil støtte Forslaget. Og de, der ikke vil støtte det, vil jo overhovedet ikke ind i nogen Forhandling, der kan bringe noget virkeligt Resultat til Veje, de vil kun modarbejde Forslaget. Det er en ærlig Sag, og det maa vi tage vore Forholdsregler imod ved at begrunde Forslaget paa bedst mulig Maade og give det en saadan Form, at det kan staa for Kritikken, ikke blot her i Salen, men ogsaa, naar det skal gennemføres i Praksis. Jeg nærer ingen Tvivl om, at vi kan give Lovforslaget en saadan Form, om end jeg ikke overser, at der er visse Vanskeligheder at overvinde, men med god Villie naar man langt, og jeg skønner, at Venstre ligesom det radikale Venstre har vist en god Villie gennem de Udtalelser, der er faldet fra deres Ordførere. Saa stoler jeg da paa, at vi før eller senere ogsaa faar et godt Resultat, et Resultat, som i hvert Fald vi kan være tilfredse med; at de, der er Modstandere af Forslaget, ikke kan være det, er en Sag for sig, men det har jeg heller aldrig ventet.

Grathwohl: Den højtærede Indenrigsminister bemærkede, at de lange For-